

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภัยเงียบ
เรื่อง เสียงดัง ฟังชัด

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๑๒ ชั่วโมง
เวลา ๑ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียง เป็นการอ่านให้ผู้อื่นฟัง หากผู้อ่านออกเสียงชัดเจนถูกต้อง ย่อมช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ ผู้ฟังสามารถรับสารได้อย่างสมบูรณ์ จึงควรฝึกให้ชำนาญ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

มาตรฐาน ท ๑.๑

ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ป.๕/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนมีมารยาทในการอ่าน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการสื่อสาร

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มีจิตสาธารณะ
๔. มีวินัย
๕. อยู่อย่างพอเพียง

สาระการเรียนรู้

การอ่านออกเสียงบทเรียน เรื่อง ภัยเงียบ

กระบวนการจัดการเรียนรู้

๑. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาถึงเนื้อหาที่เรียนในช่วงที่แล้ว จากนั้นร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาพประกอบ ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทยชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บทที่ ๔ เรื่อง ภัยเงียบ หน้า ๕๕ - ๖๒

๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละประมาณ ๔ - ๕ คน แต่ละกลุ่มเลือกประธาน รองประธาน และเลขานุการกลุ่ม ทบทวนถึงบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม

๓. นักเรียนและครูร่วมกันทบทวนมารยาทในการอ่าน การออกเสียงคำ เช่น คำควบกล้ำ คำที่มีอักษรนำ คำที่มี ร เป็นต้น

๔. นักเรียนและครูร่วมกันแบ่งเนื้อหาในการอ่านบทเรียน ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทยชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บทที่ ๔ เรื่อง ภัยเงียบ หน้า ๕๕ - ๖๒ แล้วให้แต่ละกลุ่มฝึกอ่านเนื้อหาที่ได้

๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอ่านออกเสียงเนื้อหาบทเรียน ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทยชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บทที่ ๔ เรื่อง ภัยเงียบ หน้า ๕๕ - ๖๒ ต่อกันไปจนจบเรื่อง

๖. นักเรียนและครูร่วมกันทบทวนเรื่องการอ่านในใจ แล้วให้นักเรียนอ่านในใจเนื้อหาบทเรียน ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บทที่ ๔ เรื่อง ภัยเงียบ หน้า ๕๕ - ๖๒ เป็นการบ้าน

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทยชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การวัดและประเมินผล

๑. วิธีประเมิน

- สังเกต

๒. เครื่องมือประเมิน

- แบบสังเกต

๓. เกณฑ์การประเมิน

- นักเรียนผ่านเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม ร้อยละ ๗๕ - ๘๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กัยเจียบ
เรื่อง ใจความสำคัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๑๒ ชั่วโมง
เวลา ๑ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านในใจ เป็นการอ่านจับใจความเพื่อหาส่วนสำคัญของเรื่อง ซึ่งเรียกว่าใจความหรือใจความสำคัญ ใจความจะปรากฏอยู่ตามย่อหน้าต่างๆ ของเรื่องที่อ่าน อาจอยู่ส่วนต้น ส่วนกลาง หรือส่วนท้ายของย่อหน้าก็ได้

มาตรฐาน ท ๑.๑

ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ป.๕/๔ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ป.๕/๕ วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนบอกใจความสำคัญของเรื่องได้
๒. นักเรียนบอกข้อคิดของเรื่องได้
๓. นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่องได้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการคิด
๒. ความสามารถในการสื่อสาร
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. อยู่อย่างพอเพียง
๕. มุ่งมั่นในการทำงาน
๖. มีจิตสาธารณะ

สาระการเรียนรู้

การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ (วรรณคดีในบทเรียน เรื่อง ภัยเงียบ)

กระบวนการจัดการเรียนรู้

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับหลักการอ่านในใจ และมารยาทในการอ่าน
๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละประมาณ ๔ – ๕ คน ทบทวนถึงบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอ่านในใจเนื้อหาบทเรียน ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บทที่ ๔ เรื่อง ภัยเงียบ หน้า ๕๕ – ๖๒ จากนั้นสนทนาอภิปราย วิเคราะห์เนื้อหาและข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน เมื่อครบทุกกลุ่มแล้วครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับกับเรื่องดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง
๕. นักเรียนทำแบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ข้อ ๑ หน้า ๒๘ – ๒๙ เป็นการบ้าน

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
๒. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การวัดและประเมินผล

๑. วิธีประเมิน
 - สังเกต
 - ตรวจผลงาน
๒. เครื่องมือประเมิน
 - แบบสังเกต
 - แบบบันทึกคะแนน
๓. เกณฑ์การประเมิน
 - นักเรียนผ่านเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม ร้อยละ ๗๕ – ๘๐
 - นักเรียนผ่านเกณฑ์การทำแบบฝึกหัด ร้อยละ ๗๕ – ๘๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ก๊วยเจ๋ง
เรื่อง แผนภาพโครงเรื่อง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๑๒ ชั่วโมง
เวลา ๑ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเขียนแผนภาพโครงเรื่องเป็นการเขียนที่แสดงให้เห็นโครงเรื่องโดยรวมทั้งเรื่อง ทำให้จับใจความสำคัญของเรื่องได้อ่านได้ดียิ่งขึ้นซึ่งต้องอาศัยการตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องทีอ่านว่าตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง สถานที่เกิดเหตุการณ์คือที่ไหนมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น ผลของเหตุการณ์นั้นคืออะไร

มาตรฐาน ท ๒.๑

ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสารเขียนเรียงความย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆเขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ป.๕ / ๓ เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องทีอ่านได้
๒. นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่องทีอ่านได้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. อยู่อย่างพอเพียง
๕. มุ่งมั่นในการทำงาน
๖. มีจิตสาธารณะ

สาระการเรียนรู้

การนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนางานเขียน (การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง)

กระบวนการจัดการเรียนรู้

๑. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาถึงเนื้อหาที่เรียนในชั่วโมงที่แล้ว จากนั้นนักเรียนดูภาพในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ หน้า ๕๖ – ๖๒ ร่วมกันสนทนาอภิปรายเกี่ยวกับภาพดังกล่าว

๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละประมาณ ๔ – ๕ คน ทบทวนถึงบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม

๓. นักเรียนอ่านอธิบายเพิ่มเติม ติมความรู้ เรื่อง แผนภาพโครงเรื่อง ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ หน้า ๑๐๔ – ๑๐๖ แล้วร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเรื่องี่อ่าน

๔. นักเรียนอ่านทบทวน เรื่อง ภัยเงียบ จากนั้นนำมาเขียนเป็นแผนภาพโครง แล้วส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน เมื่อครบทุกกลุ่มนักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายและเติมเต็มในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์

๕. นักเรียนตอบคำถาม ชวนกันคิด ช่วยกันตอบ ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ หน้า ๗๑ เป็นการบ้าน

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การวัดและประเมินผล

๑. วิธีประเมิน

- สังเกต
- ตรวจผลงาน

๒. เครื่องมือประเมิน

- แบบสังเกต
- แบบบันทึกคะแนน

๓. เกณฑ์การประเมิน

- นักเรียนผ่านเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม ร้อยละ ๗๕ – ๘๐
- นักเรียนผ่านเกณฑ์การทำผลงาน ร้อยละ ๗๕ – ๘๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กัยเจียบ

เวลา ๑๒ ชั่วโมง

เรื่อง อ่านเสริม เพิ่มความรู้

เวลา ๑ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านเสริมบทเรียน เป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน โดยให้นักเรียนฝึกอ่านในใจและจับใจความสำคัญ เป็นการเพิ่มประสบการณ์ด้านการอ่าน รู้จักคิดวิเคราะห์เรื่องที่อ่านและนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

มาตรฐาน ท ๑.๑

ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ป.๕/๕ วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต

ป.๕/๗ อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนบอกใจความสำคัญของเรื่องได้
๒. นักเรียนคิด วิเคราะห์สรุปเรื่องราวที่อ่านได้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการคิด
๒. ความสามารถในการสื่อสาร
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. อยู่อย่างพอเพียง
๕. มุ่งมั่นในการทำงาน
๖. มีจิตสาธารณะ

สาระการเรียนรู้

การอ่านหนังสือตามความสนใจ (การอ่านเสริม เรื่อง การดูแลบำรุงรักษาคอมพิวเตอร์)

กระบวนการจัดการเรียนรู้

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับหลักการอ่านในใจ และมารยาทในการอ่าน
๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละประมาณ ๔ – ๕ คน ทบทวนถึงบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอ่านในใจเสริมบทเรียน เรื่อง การดูแลบำรุงรักษาคอมพิวเตอร์ ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ หน้า ๖๓ – ๖๔ จากนั้นสนทนา อภิปราย วิเคราะห์เนื้อหา และช่วยกันเขียนเกี่ยวกับวิธีดูแลรักษาคอมพิวเตอร์
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน เมื่อครบทุกกลุ่มแล้วครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง
๕. นักเรียนทำแบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ข้อ ๒ หน้า ๓๑ – ๓๒ เป็นการบ้าน

การวัดและประเมินผล

๑. วิธีประเมิน
 - สังเกต
 - ตรวจผลงาน
๒. เครื่องมือประเมิน
 - แบบสังเกต
 - แบบบันทึกคะแนน
๓. เกณฑ์การประเมิน
 - นักเรียนผ่านเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม ร้อยละ ๗๕ – ๘๐
 - นักเรียนผ่านเกณฑ์การทำแบบฝึกหัด ร้อยละ ๗๕ – ๘๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กัยเจียบ
เรื่อง อ่านเพิ่ม เติมความหมาย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๑๒ ชั่วโมง
เวลา ๑ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

คำ เป็นหน่วยของภาษาที่สื่อถึงความหมายซึ่งประกอบด้วยพยางค์หนึ่งพยางค์หรือมากกว่า ปกติในแต่ละคำจะมี **รากศัพท์** ของคำแสดงถึงความหมายและที่มาของคำนั้น การนำคำหลายคำมาประกอบกันจะทำให้เกิด **วลี** หรือ **ประโยค** ซึ่งใช้สื่อความหมายให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นไป

มาตรฐาน ท ๑.๑

ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ป.๕ / ๒ อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่าน เขียนสะกดคำในบทเรียนได้
๒. นักเรียนบอกความหมายของคำได้
๓. นักเรียนแต่งประโยคและนำคำไปประยุกต์ใช้ได้ถูกต้องตามสถานการณ์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการคิด
๒. ความสามารถในการสื่อสาร
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. อยู่อย่างพอเพียง
๕. มุ่งมั่นในการทำงาน
๖. มีจิตสาธารณะ

สาระการเรียนรู้

การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง (การสะกดคำ ความหมายของคำ และการนำคำไปใช้)

กระบวนการจัดการเรียนรู้

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับหลักการอ่านในใจ และการอ่านออกเสียง รวมถึงมารยาทในการอ่าน
๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละประมาณ ๔ – ๕ ทบพจนถึงบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอ่านคำท้ายบทเรียน เรื่อง ภัยเงียบ ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ อภิปราย และสนทนาเกี่ยวกับความหมายของคำ จากนั้นส่งตัวแทนแข่งขันเขียนคำหน้าชั้นเรียน
๔. นักเรียนทุกคนเขียนตามคำบอก แล้วเปลี่ยนกันตรวจ หากมีคำผิดให้แก้ไขให้ถูกต้อง
๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันแต่งประโยคกลุ่มละ ๓ ประโยค แล้วส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน
๖. นักเรียนทำแบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ข้อ ๒ หน้า ๓๑ – ๓๓ เป็นการบ้าน

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
๒. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การวัดและประเมินผล

๑. วิธีประเมิน
 - สังเกต
 - ตรวจผลงาน
๒. เครื่องมือประเมิน
 - แบบสังเกต
 - แบบบันทึกคะแนน
๓. เกณฑ์การประเมิน
 - นักเรียนผ่านเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม ร้อยละ ๗๕ – ๘๐
 - นักเรียนผ่านเกณฑ์การทำแบบฝึกหัด ร้อยละ ๗๕ – ๘๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภัยเงียบ

เวลา ๑๒ ชั่วโมง

เรื่อง ประโยคและส่วนประกอบของประโยค

เวลา ๑ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ประโยค หมายถึงคำหลายคำที่นำมาเรียงกันแล้วเกิดใจความสมบูรณ์ ซึ่งประกอบด้วยภาคประธานและภาคแสดง

มาตรฐาน ท ๔.๑

เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ป.๕/๒ จำแนกส่วนประกอบของประโยค

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถบอกส่วนประกอบของประโยคได้
๒. นักเรียนสามารถแต่งประโยคได้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการคิด
๒. ความสามารถในการสื่อสาร
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. อยู่อย่างพอเพียง
๕. มุ่งมั่นในการทำงาน
๖. มีจิตสาธารณะ

สาระการเรียนรู้

ประโยคและส่วนประกอบของประโยค

กระบวนการจัดการเรียนรู้

- นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาถึงเนื้อหาที่เรียนในช่วงที่ที่แล้ว จากนั้นครูนำบัตรคำให้นักเรียนดู นักเรียนอ่านบัตรคำแล้วช่วยกันนำบัตรคำมาเรียงต่อกันให้ได้ความหมายมากขึ้น
- ครูนำแถบประโยคให้นักเรียนดู นักเรียนอ่านพร้อมกัน แล้วร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประโยค ที่อ่าน
- นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละประมาณ ๔ – ๕ คน ทบทวนถึงบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม
- นักเรียนอ่านอธิบายเพิ่มเติม เติมความรู้ เรื่อง ประโยคและส่วนประกอบของประโยค ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ หน้า ๖๗ – ๖๘ อภิปราย และช่วยกันสรุปเกี่ยวกับส่วนประกอบของประโยค
- นักเรียนแต่งประโยค จำนวน ๓ ประโยค แล้วส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูคอยแนะนำเพิ่มเติม
- นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาถึงเรื่องประโยคและส่วนประกอบของประโยคอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นนักเรียนทำแผนที่ความคิด ประโยคและส่วนประกอบของประโยค เป็นรายบุคคล
- นักเรียนทำแบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ หน้า ๓๔ – ๓๖ เป็นการบ้าน

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

- หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
- แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การวัดและประเมินผล

- วิธีประเมิน
 - สังเกต
 - ตรวจผลงาน
- เครื่องมือประเมิน
 - แบบสังเกต
 - แบบบันทึกคะแนน
- เกณฑ์การประเมิน
 - นักเรียนผ่านเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม ร้อยละ ๗๕ – ๘๐
 - นักเรียนผ่านเกณฑ์การทำแบบฝึกหัด ร้อยละ ๗๕ – ๘๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ก๊วยเจียบ
เรื่อง สำนวนที่เป็นสุภาษิต

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๑๒ ชั่วโมง
เวลา ๑ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

สำนวนจะมีความหมายโดยนัย เป็นลักษณะความหมายเชิงอุปมาเปรียบเทียบ จึงฟังแล้วมักจะ ไม่ได้ ความหมายของตัวเอง ต้องนำไปประกอบกับบุคคลกับเรื่อง หรือเหตุการณ์ จึงจะได้ความหมายเป็น คติ เตือนใจเช่นเดียวกับคำที่เป็นสุภาษิต

มาตรฐาน ท ๔.๑

เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ป.๕/๗ ใช้สำนวนได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนยกตัวอย่างคำสำนวน สุภาษิต คำพังเพยได้
๒. นักเรียนนำคำสำนวน สุภาษิต คำพังเพยไปใช้ได้อย่างถูกต้อง

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔. ความสามารถในการคิด
๕. ความสามารถในการสื่อสาร
๖. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. อยู่อย่างพอเพียง
๕. มุ่งมั่นในการทำงาน
๖. มีจิตสาธารณะ

สาระการเรียนรู้

สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

กระบวนการจัดการเรียนรู้

๑. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาถึงเนื้อหาที่เรียนในชั่วโมงที่แล้ว จากนั้นครูนำแถบสำนวนสุภาษิตให้นักเรียนดู และอ่านพร้อมกัน พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับสำนวนดังกล่าว

๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละประมาณ ๔ – ๕ ทบทวนถึงบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม

๓. นักเรียนอ่านอธิบายเพิ่มเติม ความรู้ เรื่อง สำนวนที่เป็นสุภาษิต ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ หน้า ๖๙ อภิปราย และช่วยกันสรุปเกี่ยวกับเรื่องี่อ่าน

๔. ครูอธิบายเพิ่มเติมความหมายของคำสำนวน สุภาษิต คำพังเพย แล้วเปรียบเทียบความแตกต่างกับสำนวน และสุภาษิตว่าคำพังเพย มีลักษณะคล้ายสุภาษิต แต่ไม่ได้เป็นคติสอนใจ พร้อมทั้งยกตัวอย่างคำสำนวนสุภาษิต คำพังเพยพร้อมภาพประกอบ

๕. นักเรียนดูภาพสำนวนที่ละภาพ แล้วให้นักเรียนทายว่า เป็นคำสำนวน สุภาษิต คำพังเพยอะไร มีความหมายว่าอย่างไร

๖. นักเรียนนำสำนวน สุภาษิต และคำพังเพย แต่งประโยค และทำแบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ หน้า ๓๕ เป็นการบ้าน

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

๒. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

๓. แถบสำนวน สุภาษิต คำพังเพย

การวัดและประเมินผล

๑. วิธีประเมิน

- สังเกต
- ตรวจผลงาน

๒. เครื่องมือประเมิน

- แบบสังเกต
- แบบบันทึกคะแนน

๓. เกณฑ์การประเมิน

- นักเรียนผ่านเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม ร้อยละ ๗๕ – ๘๐
- นักเรียนผ่านเกณฑ์การทำผลงาน ร้อยละ ๗๕ – ๘๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กัยเจียบ

เรื่อง คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เวลา ๑๒ ชั่วโมง

เวลา ๑ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ประเทศไทยมีการติดต่อกับต่างชาติมาช้านาน ย่อมทำให้มีภาษาต่างประเทศเข้ามาปะปนอยู่ในภาษาไทย เป็นจำนวนมาก ภาษาไทยเป็นภาษาที่ยืดหยุ่น มีวิธีการสร้างคำขึ้นมาใช้อย่างหลากหลาย โดยวิธีการของตนเอง คำเหล่านี้สะท้อนให้เห็นความเจริญทางด้านภาษาที่เกิดขึ้นมาควบคู่ไปกับความเจริญด้านต่างๆ ของคนไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑

เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ป.๕ / ๕ บอกคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนบอกคำที่มาจากภาษาต่างประเทศได้
๒. นักเรียนบอกความหมายของคำที่มาจากภาษาต่างประเทศได้
๓. นักเรียนนำที่มาจากภาษาต่างประเทศไปใช้ได้ถูกต้อง

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการคิด
๒. ความสามารถในการสื่อสาร
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. อยู่อย่างพอเพียง
๕. มุ่งมั่นในการทำงาน
๖. มีจิตสาธารณะ

สาระการเรียนรู้

คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

กระบวนการจัดการเรียนรู้

- นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาถึงเนื้อหาที่เรียนในชั่วโมงที่แล้ว จากนั้นครูนำบัตรคำ ทั้งคำไทย และคำที่มาจากภาษาต่างประเทศให้นักเรียนดู นักเรียนอ่านพร้อมกัน พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับคำดังกล่าว
- นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละประมาณ ๔ – ๕ คน ทบทวนถึงบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม
- นักเรียนอ่านอธิบายเพิ่มเติม เติมความรู้ เรื่อง คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ในหนังสือเรียนรายวิชา พื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ หน้า ๗๐ อภิปราย และช่วยกันสรุปเกี่ยวกับเรื่องที่ย่าน ครูคอยแนะนำและอธิบายเพิ่มเติม
- นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับคำที่มาจากภาษาต่างประเทศที่ไทยเรานำมาใช้ จากนั้นแต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำที่มาจากภาษาต่างประเทศที่เราพบเห็นในชีวิตประจำวันให้ได้มากที่สุด พร้อมทั้งบอกที่มาและความหมาย เสร็จแล้วส่งตัวแทนอ่านคำเหล่านั้นพร้อมทั้งบอกความหมาย ที่หน้าชั้นเรียน
- นักเรียนทำแบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ หน้า ๓๖ เป็นการบ้าน

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

- หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
- แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
- บัตรคำ

การวัดและประเมินผล

- วิธีประเมิน
 - สังเกต
 - ตรวจผลงาน
- เครื่องมือประเมิน
 - แบบสังเกต
 - แบบบันทึกคะแนน
- เกณฑ์การประเมิน
 - นักเรียนผ่านเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม ร้อยละ ๗๕ – ๘๐
 - นักเรียนผ่านเกณฑ์การทำผลงาน ร้อยละ ๗๕ – ๘๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ก๊วยเจียบ (วรรณคดีลำนำ)

เวลา ๑๒ ชั่วโมง

เรื่อง การอ่านออกเสียง (กระเช้าของนางสีดา)

เวลา ๑ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียง เป็นการอ่านให้ผู้อื่นฟัง หากผู้อ่านออกเสียงชัดเจนถูกต้อง ย่อมช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ ผู้ฟังสามารถรับสารได้อย่างสมบูรณ์ จึงควรฝึกให้ชำนาญ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

มาตรฐาน ท ๑.๑

ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ป.๕/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนมีมารยาทในการอ่าน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการคิด
๒. ความสามารถในการสื่อสาร
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มีจิตสาธารณะ
๔. มีวินัย
๕. อยู่อย่างพอเพียง

สาระการเรียนรู้

การอ่านออกเสียงบทเรียน เรื่อง กระเช้าของนางสีดา

กระบวนการจัดการเรียนรู้

๑. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาถึงเนื้อหาที่เรียนในช่วงที่แล้ว จากนั้นสนทนาเกี่ยวกับภาพประกอบ ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทยชุดภาษาเพื่อชีวิต วรรณคดีลำนํ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เรื่อง กระเช้าของนางสีดา หน้า ๒๑ - ๒๘

๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละประมาณ ๔ - ๕ คน ทบทวนถึงบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม

๓. นักเรียนและครูร่วมกันทบทวนมารยาทในการอ่าน การออกเสียงคำ เช่น คำควบกล้ำ คำที่มีอักษรนำ คำที่มี ร เป็นต้น

๔. นักเรียนและครูร่วมกันแบ่งเนื้อหาในการอ่านบทเรียน ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทยชุดภาษาเพื่อชีวิต วรรณคดีลำนํ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เรื่อง กระเช้าของนางสีดา หน้า ๒๑ - ๒๘ แล้วให้แต่ละกลุ่มฝึกอ่านเนื้อหาที่ได้

๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอ่านออกเสียงเนื้อหาบทเรียน ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทยชุดภาษาเพื่อชีวิต วรรณคดีลำนํ้า ชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๕ เรื่อง กระเช้าของนางสีดา หน้า ๒๑ - ๒๘ ต่อกันไปจนจบเรื่อง

๖. นักเรียนและครูร่วมกันทบทวนเรื่องการอ่านในใจ แล้วให้นักเรียนอ่านในใจเนื้อหาบทเรียนในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทยชุดภาษาเพื่อชีวิต วรรณคดีลำนํ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เรื่อง กระเช้าของนางสีดา หน้า ๒๑ - ๒๘ เป็นการบ้าน

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทยชุดภาษาเพื่อชีวิต วรรณคดีลำนํ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การวัดและประเมินผล

๑. วิธีประเมิน

- สังเกต

๒. เครื่องมือประเมิน

- แบบสังเกต

๓. เกณฑ์การประเมิน

- นักเรียนผ่านเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม ร้อยละ ๗๕ - ๘๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ก๊วยเจียบ (วรรณคดีลำนำ)

เวลา ๑๒ ชั่วโมง

เรื่อง การอ่านในใจ (กระเช้าของนางสีดา)

เวลา ๑ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านในใจ เป็นการอ่านจับใจความเพื่อหาส่วนสำคัญของเรื่อง ซึ่งเรียกว่าใจความหรือใจความสำคัญ ใจความจะปรากฏอยู่ตามย่อหน้าต่างๆ ของเรื่องที่อ่าน อาจอยู่ส่วนต้น ส่วนกลาง หรือส่วนท้ายของย่อหน้าก็ได้

มาตรฐาน ท ๑.๑

ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ป.๕/๔ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ป.๕/๕ วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนบอกใจความสำคัญของเรื่องได้
๒. นักเรียนบอกข้อคิดของเรื่องได้
๓. นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่องได้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการคิด
๒. ความสามารถในการสื่อสาร
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. อยู่อย่างพอเพียง
๕. มุ่งมั่นในการทำงาน
๖. มีจิตสาธารณะ

สาระการเรียนรู้

การอ่านจับใจความ เรื่อง กระเช้าของนางสีดา

กระบวนการจัดการเรียนรู้

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับหลักการอ่านในใจ และมารยาทในการอ่าน
๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละประมาณ ๔ – ๕ คน ทบทวนถึงบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอ่านในใจเนื้อหาบทเรียน ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต วรรณคดีลำนํ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เรื่อง กระเช้าของนางสีดา หน้า ๒๑ – ๒๘ จากนั้นสนทนา อภิปราย วิเคราะห์เนื้อหาและข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน เมื่อครบทุกกลุ่มแล้วครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับกับเรื่องดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง
๕. นักเรียนทำแบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ หน้า ๒๙ – ๓๑ เป็นการบ้าน

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต วรรณคดีลำนํ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
๒. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การวัดและประเมินผล

๑. วิธีประเมิน
 - สังเกต
 - ตรวจผลงาน
๒. เครื่องมือประเมิน
 - แบบสังเกต
 - แบบบันทึกคะแนน
๓. เกณฑ์การประเมิน
 - นักเรียนผ่านเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม ร้อยละ ๗๕ – ๘๐
 - นักเรียนผ่านเกณฑ์การทำแบบฝึกหัด ร้อยละ ๗๕ – ๘๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ก๊วยเจียบ (วรรณคดีลำนำ)

เวลา ๑๒ ชั่วโมง

เรื่อง เรียนรู้คำนำไปใช้ (กระเช้าของนางสีดา)

เวลา ๑ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

คำ เป็นหน่วยของภาษาที่สื่อถึงความหมายซึ่งประกอบด้วยพยางค์หนึ่งพยางค์หรือมากกว่า ปกติในแต่ละคำจะมี **รากศัพท์** ของคำแสดงถึงความหมายและที่มาของคำนั้น การนำคำหลายคำมาประกอบกันจะทำให้เกิด **วลี** หรือ **ประโยค** ซึ่งใช้สื่อความหมายให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นไป

มาตรฐาน ท ๑.๑

ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ป.๕ / ๒ อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่าน เขียนสะกดคำในบทเรียนได้
๒. นักเรียนบอกความหมายของคำได้
๓. นักเรียนแต่งประโยคและนำคำไปประยุกต์ใช้ได้ถูกต้องตามสถานการณ์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการคิด
๒. ความสามารถในการสื่อสาร
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. อยู่อย่างพอเพียง
๕. มุ่งมั่นในการทำงาน

สาระการเรียนรู้

การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง (เรียนรู้คำศัพท์ เรื่อง กระเช้าของนางสีดา)

กระบวนการจัดการเรียนรู้

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับหลักการอ่านในใจ และการอ่านออกเสียง รวมถึงมารยาทในการอ่าน
๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละประมาณ ๔ – ๕ คน ทบทวนถึงบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำยากในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต วรรณคดีลำนำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เรื่อง กระเช้าของนางสีดา กลุ่มละ ๑๐ คำ จากนั้นส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน นักเรียนกลุ่มที่นั่งฟังบันทึกคำของกลุ่มที่นำเสนอไว้ทุกกลุ่ม
๔. นักเรียนอ่านทบทวนคำที่ทุกกลุ่มนำเสนอ จากนั้นเขียนตามคำบอก แล้วเปลี่ยนกันตรวจหากมีคำผิดให้แก้ไขให้ถูกต้อง
๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำคำในบทเรียนแต่งประโยคกลุ่มละ ๓ ประโยค แล้วส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน
๖. นักเรียนทำแบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ หน้า ๓๓ เป็นการบ้าน

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต วรรณคดีลำนำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
๒. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การวัดและประเมินผล

๑. วิธีประเมิน
 - สังเกต
 - ตรวจผลงาน
๒. เครื่องมือประเมิน
 - แบบสังเกต
 - แบบบันทึกคะแนน
๓. เกณฑ์การประเมิน
 - นักเรียนผ่านเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม ร้อยละ ๗๕ – ๘๐
 - นักเรียนผ่านเกณฑ์การทำแบบฝึกหัด ร้อยละ ๗๕ – ๘๐

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภัยเงียบ (วรรณคดีลำนำ)

เรื่อง นิทานท้องถิ่น

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เวลา ๑๒ ชั่วโมง

เวลา ๑ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

นิทานท้องถิ่น เป็นเรื่องเล่าสืบทอดกันมาในท้องถิ่นต่างๆ และมักเป็นเรื่องที่เชื่อกันมาว่า เคยเกิดขึ้นจริง เนื้อเรื่องมักเกี่ยวข้องกับ หรือเป็นการอธิบายความเป็นมา ของสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่น ทั้งสิ่งที่มีอยู่โดยธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น

มาตรฐาน ๕.๑

เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ป.๕ / ๑ สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่านนิทานจากแหล่งเรียนรู้ได้
๒. นักเรียนรวบรวมนิทานและบันทึกข้อมูลได้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการคิด
๒. ความสามารถในการสื่อสาร
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. อยู่อย่างพอเพียง
๕. มุ่งมั่นในการทำงาน

สาระการเรียนรู้

การอ่านและรวบรวมนิทาน

กระบวนการจัดการเรียนรู้

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนถึงเนื้อหาที่เรียนในช่วงที่ที่แล้ว และมารยาทในการเรียน
๒. ครูเล่าเรื่อง นางบัวคลี่ ให้นักเรียนฟัง เมื่อจบแล้ว นักเรียนและครูร่วมกันสนทนา อภิปรายเกี่ยวกับนิทานดังกล่าว
๓. นักเรียนอ่าน เรื่อง เกาะหนู เกาะแมว ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต วรรณคดีลำนํ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ หน้า ๓๓ – ๓๕ และดูแบบบันทึกการเล่านิทาน หน้า ๓๗ พร้อมทั้งบันทึกนิทานที่อ่าน แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน
๔. นักเรียนรวบรวมนิทานพื้นบ้านและบันทึกข้อมูล เป็นการบ้าน คนละ ๕ เรื่อง แล้วนำเสนอในช่วงต่อไป

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

๑. นิทาน เรื่อง นางบัวคลี่
๒. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต วรรณคดีลำนํ้าชั้นประถมศึกษาปีที่

การวัดและประเมินผล

๑. วิธีประเมิน
 - สังเกต
 - ตรวจผลงาน
๒. เครื่องมือประเมิน
 - แบบสังเกต
 - แบบบันทึกคะแนน
๓. เกณฑ์การประเมิน
 - นักเรียนผ่านเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม ร้อยละ ๗๕ – ๘๐
 - นักเรียนผ่านเกณฑ์การทำผลงาน ร้อยละ ๗๕ – ๘๐

ภาคผนวก เรื่อง นางบัวคลี่

นางบัวคลี่...เป็นลูกสาวของ "หมื่นหาญ" หัวหน้าโจรป่าที่มีฝีมือ หน้าตาของนางก็ถือว่างามพอสมควร...เมื่อตอนที่ขุนแผนเดินทางมาในป่า และได้ช่วยชีวิตหมื่นหาญไว้ได้ครั้งหนึ่ง หมื่นหาญเห็นว่าขุนแผนเป็นคนมีฝีมือและเพื่อตอบแทนขุนแผน หมื่นหาญจึงยกนางบัวคลี่ลูกสาวของตนให้เป็นภรรยาขุนแผน ฝ่ายขุนแผนนั้นตั้งแต่ได้นางบัวคลี่เป็นเมียก็ไม่ยอมช่วยพวกโจรป่าออกปล้น จนนางตั้งครรภ์ หมื่นหาญแค้นเคืองที่ขุนแผนถือตัวว่าตนมีวิชาอาคมแล้วไม่ยอมมาช่วยปล้น จึงแอบไปคุยกับนางบัวคลี่ ผู้เป็นลูกสาว แล้วหวานล่อมิให้นางวางยาพิษฆ่าขุนแผน โดยอาศัยเหตุผลที่ว่า ขุนแผนนั้นจน เดียวตนจะหาสามีรายๆคนใหม่ให้ลูกเอง นางบัวคลี่ได้ยินดังนั้นก็เชื่อพ่อ แอบวางยาพิษไว้ในอาหารแล้วนำไปให้ขุนแผน กิน ตอนที่ขุนแผนกำลังจะกินอาหาร พรายที่ขุนแผนเลี้ยงไว้ก็แอบมากระซิบว่าในอาหารนั้นมียาพิษปนอยู่ ขุนแผนรู้ก็บ้ายเบี่ยงไม่ยอมกินอาหารที่นางบัวคลี่นำมาให้ เมื่อนางบัวคลี่อ่อนเพลียและหลับไปแล้ว...ขุนแผนก็ใช้มีดกรีดหน้าท้องนาง และนำเด็กที่อยู่ในท้องออกมา ขุนแผนนำลูกของตนก็เกิดกับนางบัวคลี่ไปทำพิธีเป็นกุมารทอง หมื่นหาญกลับมาเห็นนางบัวคลี่ผู้เป็นลูกสาวถูกกรีดท้อง นอนสิ้นใจอยู่ก็โมโหมาก ยกพวกโจรป่าไปฆ่าขุนแผน และทำลายพิธีชุกุมารทอง แต่ขุนแผนก็ใช้วิชาอาคมไล่พวกโจรป่าออกไปได้ และพิธีชุกุมารทองก็สำเร็จ